

הצבוריים לא יעמדו בהן. אם הממשלה חושבת להוציא מעיר זו או אחרת חלק מהתושבים, או אפילו לעודד את הוצאתם - על הרשויות המקומיות, הגופים הצבוריים והאגודות לזכור שלא די לארגן את אמצעי התובלה ואת סידורי האבוקאציה. הפינוי ימים אסון על היוצאים ועל המכניסים, אם לא יאורגן השיכון באזורים המקבלים, ואם לא תובטח ההספקה ולא יסודרו שאר השירותים הציבוריים במקומות הקבלה. יש להדגיש, שלפי המצב הקיים, יצטרכו האיזורים הקולטים לקלוט אחוז אנשים הרבה יותר גדול מזה שבא בחשבון באנגליה (כ-20% מהתושבים הקבועים). מספר הפליטים אצלנו עלול אפילו לעלות על מספר התושבים הקבועים, מה שטעמיד פרובלימות חמורות מאד.

אבוקאציה מאורגנת של בתי-ספר ומוסדות זקנים ונכים יכולה להעשות, רק אם יוכנו להם מחנות מסודרים ואספקה בלתי פוסקת. להוציא ילדים בגיל בית-הספר בליות מורים, או הורים מתנדבים, - פירושו לפתוח בתי ספר עם פנימיה מחוץ לעיר, על כל הסידורים והאחריות הנובעים מזה. פינוי אין פירושו בריחה מן העיר, אלא שינוי מקום מגוריהם של חלק מהתושבים, אמנם מאונס אבל בצורה מסודרת.

הישוב העברי הרחיק ראות והעלה את שאלות ה. ג. א. בעוד מועד. הוא עשה מה שהיה בידו לעשות, וגם בעתיד הוא יעשה את המוטל עליו. אבל אין לחכות לכוננות רצינית בשטח זה עד שהרשויות המקומיות והממשלה לא תמלאנה את חובתן הן.

ד"ר יוסף קוט

ספרותנו בשאלות ההגנה בפני התקפות-אוויר

המלחמה מביאה בכניסה כמה בעיות חמורות, המחייבות הררכה מתמדת בתוך שכבות-האוכלוסין הרחבות. אחת הבעיות החשובות ביותר היא הסכנה של התקפות מן האוויר. אמנם גם במלחמה הקודמת היו אוירונים נושאי-פצצות מתקיפים ערים שמאחורי החזית, אבל אלו היו, על הרוב, מקומות אסטרטגיים חשובים, וההפצצה היתה מכוונת יותר למרכזי צבא או תעשייה מאשר לאוכלוסיה אזרחית. האוירונים לא השתמשו או בפצצות של נג, וסכנת הגנים לא ריחפה על האוכלוסים שמחוץ לחזית. לא כן עכשיו. מתחילת המלחמה הנוכחית הגנו ערים להפצצת ערים פרוזות וכפרים בפולין, ורבות האבידות בין האוכלוסים האזרחיים. יתכן, שבהמשך המלחמה יגיעו הלוחמים לידי שימוש בפצצות-נגד האוכלוסיה האזרחית בערים, ואולי גם בכפרים.

ההישנים התכניים בבנין האוירונים, מהירות שיטתם, כושר-העומס שלהם - כל אלה מאפשרים לתוקף להפתיע את הישובים, לפרוק את משען הפצצות ולהמלט במהירות. הנסיון מוכיח, כי הבהלה המופיעה בעקב האסונות, מחמירה את האסון, ומפילה קרבנות גדולים יותר מההפצצה עצמה. לעומת זאת, ידיעת המעשה שצריך להעשות בשעת הסכנה מגבירה את השקט הנפשי ומאפשרת התמדה במילוי החובה. לכן אתראי מאד תפקידה של הספרות המחנכת לקראת יוסי-הפקודה. הרשימה הזאת באה לציין את ניצני ספרותנו אנו בשטח של הניא.

בשנ
הישוב האו
בבעיה זו,
ולרחוקים.
האויב הפנ
חשש, ורעו
אם כי החו
היה לה עו
במז
פרידמן, ב
הפצצות ונ
במצב האכ
ופסיבית ב
כחו
פצצות נג.
האזרחיות,
בהם במקר
השנ
הן הופיש
ספו
ספו
ספו
כל
הספר מס.
ועל אמצע
מביעים וע
סיכום בצו
אשר עליו
בעקב התו
הס
והסיכומים
בצורה תמ
בתפקיד נ
הח
חסר, בהנ
הכל ללי
בשטח זה
החוברות
של ארגון
צורך גם

בשנת תרצ"ח הופיעה החוברת של ד"ר מ. ליבונשין: סכנת ההתקפה על הישוב האזרחי מצד האויב וארגון ההגנה הפסיבית נגדה. לא רבים היו המתעניינים או בכעיה זו, שנראתה כרחוקה ובלתי ממשית. המחבר חילק את החוברת כמו ידיו לקרובים ולרחוקים. הישוב בשנת תרצ"ח עמד במאורעות הדמים, ודאגותיו היו נתונות להגנה בפני האויב הפנימי אשר פעל מן המארב בנשק פרימיטיבי. לפניעה מן האויר לא היה אז כל חשש, ודעת הישוב לא היתה פנויה לקבל על עצמה גם את הדאגה מפני סכנות רחוקות. אם כי החוברת הראשונה שאיכה בעיקר ממקורות ומצבים שלא תמיד התאימו לתנאי ארצנו, היה לה ערך, בהפנתה את תשומת הלב לשטח הרש של התנוונות ישובית.

במרס 1939 הופיעה החוברת. התקפות אויר מעל לארצנו? מאת הקפיסן ויגמנד פון פרידמן. בחלק הראשון של החוברת ניתנה סקירה כללית על הנשק האוירי, על טיפוס הפצצות ופעולתן, על הטקטיקה והאסטרטגיה של מלחמת האויר; בחלק השני דן המחבר במצב האסטרטגי-האוירי של הארץ; ובחלק השלישי - באפשרויות של התנוונות אקטיבית ופסיבית בארץ.

בחוברת הזאת ימצא הקורא תיאור תמציתי של הסכנות הצפויות מהתקפות עיי פצצות נו. אך גם חוברת זו שוסקת רק בבחינותיה הכלליות של בעית ההתקפות האויריות, ואינה מעלה לפני הקורא הארץ-ישראלי את תכנית המעשים, אשר הוא חייב בהם במקרה שהתקפה כזאת תתולל מעל ראשנו אנו. תכנית כזאת חסרה או בכלל.

השנה נתברכנו בשלוש חוברות של הספריה להתנוונות בפני גוים והתקפות מהאויר. הן הופיעו בהוצאת לנוטר, בחלקן מתוך שיתוף עם הועד הארצי של מנן דוד ארום. ספר שימוש מס. 1 - התנוונות הפרש בפני גוים. ספר שימוש מס. 2 - עזרה ראשונה לנפגעי-גוים. ספר שימוש מס. 3 - תפקידי הפקחים.

כל אחת מהחוברות האלה דנה על פרק מסוים מפעולות ההתנוונות הפסיבית. הספר מס. 1 נותן הסבר על נזידה-מלחמה, על שיטות הפלת הגוים מהאויר, על נילוי גוים ועל אמצעים אנטי-גוים להגנת הגוף. הספר מס. 2 דן בפגיעות עיי גוים מקיעים ושאינם מקיעים ועל העזרה הראשונה לנפגעי גוים. פרק מיוחד מוקדש לטיפול בנפגעי גוים. ניתן סיכום בצורת טבלאות. הספר מס. 3 מציין את תפקידי הפקחים, - אותם מאות האנשים אשר עליהם הוטל התפקיד להדריך את תושבי אזורם לקראת האסונות, העלולים לבוא בעקב התקפות אויר.

הספרים כתיבים בעברית טובה ובצורה פופולרית. צורת ההרצאה - החלוקה לפרקים והסיכומים בסוף הפרקים - מקילה על השיטן המעשי של החומר. המערכת הצלחתה לתת בצורה תמציתית את העיקר שבבעיות הנדונות. לימוד החומר הוא קל, הן לאנשים שימצאו בתפקיד מסוים, והן לכל אדם הרוצה להקנות לעצמו ידיעות בשטח זה.

החוברות האלו, המבוססות על חוברות-הדרכה מקבילות, יש להן רקע מעשי, אשר חסר, בהכרת, בקניטרים העבריים הקודמים, שעיקר תפקידם היה בהסברת המושגים הכלליים. רית של פרקטיציום שלה מתוכרותיה של ספריית הניא, וכל איש הפעיל בשטח זה אינו רשאי לותר על שימוש מתמיד בהן. עם זה יש להעיר, כי בכל אחת מן החוברות ניתן - רק פרק נבדל מתוך פרשת הניא, ואין בה כדי לתת תיאור מקיף של ארגון פעולה חיונית זו בכללה ושל יחסי הגומלין הקיימים בין ענפיה השונים. יש צורך גם בחוברת מסכמת ומבהירה מעין זו.

אחרת
קומיות,
ה' ואת
יאורגן
זירותים
איזורים
ז (כ-20%)
מספר

זוח, רק
ל בית-
פנימיה
בריחה
ס אבל

ד. הוא
בל אין
זמלאנה

ז בתוך
זן האויר.
י החזית,
י למרכזי
ז, וסכנת
הנוכחית
אורחיים,
האורחית

כל אלה
זות.
ומפילה
ז בשעת
אי מאד
זת ניצני